

UCV – 3 groene schema's – Algemene beschouwingen en het structuurschema natuur- en landschapsbehoud

Op 9 en 10 oktober jl. vonden 2 dagen lang UCV's plaats over de zogenaamde 3 Groene Schema's. Dat zijn 3 planologische kernbeslissingen (pkb's) op grond van de Wet op de Ruimtelijke Ordening. De Regering geeft hiern een aantal rijksvisies over de desbetreffende sectoren. Te weten: het SSNL, het Structuurschema Natuur- en Landschapsbehoud (VVD-woordvoerder: Jan te Veldhuis); het SSOR, het Structuurschema Openlucht recreatie (woordvoerder: Annemarie Jorritsma); en het SSLI, het Structuurschema Landinrichting (woordvoerder: Robin Linschoten).

Een geheel aparte discussie met de Regering vond plaats over het onderwerp: samenhang tussen die 3 Schema's c.q. Algemene Beschouwingen daarover. Onze woordvoerder Jan te Veldhuis betoogde over die samenhang en over het SSNL het volgende:

Hij analyseerde eerst een aantal onderlinge tegenstrijdigheden en conflicterende belangen in de 3 Schema's, met name tussen de natuur- en landschapsbelangen enerzijds en de landbouwbelangen anderzijds.

Daarna erkende Jan te Veldhuis, dat het moeilijk is om aan alle wensen te voldoen, die de verschillende belangencategorieën naar voren brengen; mede omdat Nederland nu eenmaal zo kleinschalig is.

Hij pleitte daarom voor een beleid met een breed maatschappelijk draagvlak. Het Rijk moet voorkómen, zo betoogde hij, dat de potentieel conflicterende belangen alle het onderspit zullen gaan delven. Soms is daarom een keuze voor één belang onvermijdelijk of politiek gewenst. Maar, als een gebied multifunctionele doeleinden dient, dan moet naar een evenwichtige belangenbehartiging worden gestreefd, en niet op vóórhand en soms zelf, emotioneel worden gekozen voor slechts één kant van de medaille. Als voorbeeld van het eerste noemde Jan te Veldhuis een nationaal park als de Hoge Veluwe; als voorbeeld voor het tweede doelde hij op zogenaamde weidevogel- en ganzengebieden: in dat soort gebieden moeten de belangen van de landbouw en de vogels (toch) névengeschikt zijn in plaats van de landbouw óndergeschikt aan de vogels en de ganzen.

Om het draagvlak voor het beleid te vergroten en te verbreden, stelde hij namens de VVD-fractie voor om een drietal hoofdlijnen van beleid te ontwikkelen of te intensiveren:

- meer eenvoud, meer deregulering;
- meer decentralisatie; beleid van onderop,
- zorgen voor betaalbaarheid van het beleid.

Meer eenvoud, begrijpelijkheid en duidelijkheid

Jan te Veldhuis betoogde dat de Schema's worden gekenmerkt door een grote mate van academische deskun-

digheid, door een hoog abstractieniveau en soms van een groot perfectionisme getuigen. Hij voerde daartoe diverse voorbeelden aan, zoals het feit dat 70 wettelijke regelingen voor één gebied van toepassing kunnen zijn...!
Onze woordvoerder bekleemtoonde de VVD-wens om de vele goede elementen van het voorgestelde Rijksbeleid overeind te houden. Maar; achtte het, met de CDA-fractie, gewenst om tot een vermindering en vereenvoudiging van het aantal regelingen en beleidscategorieën te komen. Daartoe diende hij een motie voor vereenvoudiging in.

Meer decentralisatie

Jan te Veldhuis vond dat een zekere mate van centralisme en dirigisme niet aan de 3 Schema's kan worden ontzegd. Door het Rijk wordt in het SSNL en het SSOR namelijk een zeer groot ruimtebeslag met sterke ruimtelijke implicaties van een zeer groot deel van het Nederlandse grondgebied opgeëist. Lagere overheden worden geacht dit Rijksbeleid mee te wegen en mee te nemen in hun ruimtelijk beleid. Onze woordvoerder vroeg naar de noodzaak voor zo'n sterk centralisme. Bijna alles, wat we nu aan natuur- en landschapswaarden bezitten, is „van onderop” totstandgekomen, door het eigen verantwoordelijkheidsbesef aan de basis; en inmiddels ook al verankerd in streek- en bestemmingsplannen; zo betoogde hij.

Hij bepleitte daarom in een (decentralisatie-)motie om de lagere overheden een optimale beleidsruimte te geven bij de invulling en uitwerking van het (verdere) beleid.

Waar duidelijke nationale belangen in het geding zijn, moet de Rijksoverheid zijn taak kennen. Maar waar dat minder duidelijk is, moeten provincies en (samenwerkende) gemeenten het voortouw kunnen nemen.

Betaalbaarheid van beleid

Jan te Veldhuis moest tot zijn spijt constateren dat de Regering vond dat met name het SSNL „zich eigenlijk niet financieel laat onderbouwen”. Mét de Raad van Advies voor de Ruimtelijke Ordening (RARO) vond hij dat zo'n inzicht toch eigenlijk gewenst is om een goede afweging tussen het totaal van de kosten, de maatschappelijke baten, en de maatschappelijke lasten en kosten van een tekortschietend natuur- en landschapsbeleid mogelijk te maken.

Nu dat kennelijk niet vooraf mogelijk was, en omdat CDA en PvdA het beleid ook zónder zo'n financiële paraagraaf wilden accepteren en ondersteunen, diende onze woordvoerder twee „financiële veiligheidsmoties” in, om de financiële aspecten van het beleid zo veel mogelijk in de vingers te houden, namelijk:

- Een motie, die inhoudt dat elk jaar een voortschrijdend vijfjarenuitvoeringsprogramma voor het beleid wordt uitgebracht; hierin kunnen dan telkens de prioriteiten worden vastgelegd.
- Een motie, die uitsprekt dat de Rijksoverheid zich garant stelt voor schade, hogere kosten en lasten, die achteraf uit met name het SSNL zullen blijken voort te vloeien, en die (dus) vooraf niet zijn te voorspellen. Een soort pendant van artikel 49 van de wet op de Ruimtelijke Ordening, waar

het gaat om schade ten gevolge van een gemeentelijk bestemmingsplan.

De Regering zegde uitvoering van de eerste motie toe; de tweede achtte zij prematuur, omdat over dit onderwerp binnenkort een discussiestuk naar de Kamer wordt gezonden.

Het SSNL

Ten aanzien van het SSNL memoreerde Jan te Veldhuis dat dit schema het natuur- en landschapsgezicht van Nederland voor de komende 20-30 jaren zal gaan bepalen. Daarom achtte hij onder andere de bovengenoemde 4 moties als een soort permanent evaluatie- en waarschuwingssysteem gewenst. Tegelijkertijd droeg hij evenwel het natuur- en landschapsbehoud een warm hart toe. Met name de natuurgebieden achtte hij in ons dichtbevolkte land zeer waardevol en het behouden waard. Het behoud en de versterking van ecologische en landschappelijke functies zijn essentiële voorwaarden voor het doelmatig functioneren van de samenleving in met name sociaal-cultureel opzicht, zo betoogde hij. Zo'n beleid moet als het ware als een vanzelfsprekendheid bij een ieder gaan leven. En daarom zou ook dat brede draagvlak moeten worden geschapen.

Onze woordvoerder deed daartoe ook een aantal suggesties:

- de eigen verantwoordelijkheid van grondeigenaren en -gebruikers meer benadrukken en stimuleren;
- het algemeen verantwoordelijkheidsbesef opwekken via voorlichting en op school;
- wijzen op het nut van en stimuleren van vrijwilligerswerk;
- ook (weer gewoon) vertrouwen hebben in „moeder natuur“: zie de resultaten in het Lauwersmeer, de Grevelingen en de Oostvaardersplassen;
- waar mogelijk, (nog) meer privatiseren;
- veel accent leggen op goed beheer, in plaats van bijvoorbeeld veel aankopen zonder goede beheersmogelijkheden.

Een gecombineerde inzet van dit soort instrumenten zou het op zich gewenste beleid van natuur- en landschapsbehoud in positieve zin kunnen beïnvloeden en versterken, zo was de VVD-opvatting.

Relatienotabeleid

Los van de eerder genoemde financiële aspecten, wijdde Jan te Veldhuis nog ruime aandacht aan het Relatiebeleid. Dit beleid beoogt, via zogenaamde beheersovereenkomsten met landbouwers of via aankopen ten behoeve van reservaatvorming, waardevolle cultuurlandschappen veilig te stellen. Naast de landinrichting en het Randstad-groenstructuur-beleid, vormt het Relatienotabeleid één van de belangrijkste financiële instrumentaria ter uitvoering van het nationale beleid van natuur- en landschapsbehoud. Onze woordvoerder analyseerde, dat het ± 50 jaren zal gaan duren vooraleer de eerste 100.000 ha., die zijn aangewezen, ook feitelijk onder het beheers- of reservaatregime zullen ressorteren. Hij bepleitte daarom een pas op de plaats voor de tweede tranche van 100.000 ha., waarvoor ook al beleidsvoornemens zijn geuit. Hij wees daarbij op de planologische schaduwwerking van dit soort aanwijzingen, zonder dat er direct „boter bij de vis“ wordt gedaan. Immers, het gebeurt nú al dat lagere overheden via streek- of bestemmingsplannen een „planologisch voorschotje“ op die aanwijzing nemen. Jan te Veldhuis pleitte voor een realistisch ambitieniveau. Hij benadrukte dat het maatschappelijk draagvlak verder nog zou kunnen toenemen als eerst de meer marginale landbouwgronden in aanmerking zouden

komen, en pas daarna de productieve agrarische gronden. In het jaarlijks uit te brengen vijfjaren-uitvoeringsprogramma zouden de verschillende prioriteiten plus de bijbehorende pecunia moeten worden opgenomen. Door de Regering werden op dit punt diverse toezeggingen gedaan. (Zie ook hiervóór).

Conclusie/slot

Eenzijds achtte de VVD-fractie in de 3 Schema's dus (zeer) waardevolle beleids-elementen aanwezig.

Anderzijds achtte zij een aantal algemene bijstellingen van het beleid wenselijk om een breed draagvlak voor het totale beleid te garanderen.

Zonder zo'n breed draagvlak lopen namelijk ook die goede elementen potentieel gevaar voor wat betreft een adequate uitvoering.

De CDA-fractie liet zich in vergelijkbare termen uit, zonder overigens zelf om uitspraken van de Kamer op dit punt te vragen. Bij de stemmingen over de moties zal blijken of die fractie haar standpunten dan „hard“ zal maken door vóór de VVD-moties te stemmen, dan wel of die fractie uiteindelijk „haar“ Minister Braks (CDA) door dik en dun zal steunen...

(Voor nadere informatie: mr. A.J. te Veldhuis, tel. 070-614911, tst. 3136.)

UCV groene schema's 9 en 10 oktober SSOR A. Jorritsma

Het Structuurschema Openlucht recreatie (SSOR)

De grote veranderingen die de laatste tijd hebben plaatsgevonden en nog zullen plaatsvinden in de maatschappelijke verhoudingen, de bevolkingssamenstelling en de verhouding arbeid - vrije tijd zullen enorme effecten hebben op de recreatiepatronen van grote groepen mensen. Een goed vrije-tijdsbeleid zou een zo groot mogelijke keuzevrijheid voor de burger moeten inhouden. De neerslag hiervan is volgens de VVD nog te weinig in het SSOR terug te vinden.

Met name gemeenten en provincies moeten door een flexibel rijksbeleid de ruimte krijgen decentraal op veranderende omstandigheden in te spelen, daarbij het bedrijfsleven zoveel mogelijk betrekking. De provincie moet hierin het voortouw kunnen nemen door een gedegen en flexibele afweging op streekplanniveau.

Dit houdt in dat de aanwijzingen in de betreffende Planologische Kernbeslissing (PKB) volgens de VVD **indicatief** moeten zijn. Een ander punt van belang is dat in de PKB de integratie van recreatie en toerisme nog niet voldoende is weergegeven, terwijl het beleid ten aanzien van het één toch onlosmakelijk met het ander verbonden is.

Structuurversterking

Mevrouw Jorritsma betoogde, dat het beleid te weinig is gericht op versterking van gebieden met een natuurlijke recreatieve kracht terwijl veel aandacht wordt besteed aan het opzetten en stimuleren van nieuwe ontwikkelingen in stadsgewesten. Gevolg is dat versterking in die gebieden, waar recreatie en toerisme reeds een belangrijke functie vervullen en waar ook juist veel initiatieven zijn ontwikkeld, financieel onmogelijk gemaakt wordt.

De regeringsbeslissing

Waardering werd uitgesproken voor het feit dat de regering zich niet aan dagdromerij schuldig heeft gemaakt, maar het structuurschema in overeenstemming heeft gebracht met de reële financiële mogelijkheden. In hoofdlijnen is de VVD-fractie het eens met het beleid, maar op een aantal punten was er toch kritiek. Behalve de kritiek op de structuurversterkingsmaatregelen ontstaat met name de indruk dat teveel uit het oog verloren is dat bepaalde vormen van recreatie, zoals dagrecreatie, sportvisserij en de kleine watersport (bijvoorbeeld plankzeilen) juist ontstaan in die gebieden, die daarvoor het meest geschikt zijn en geprobeerd wordt deze dwingend een plaats op de kaart te geven.

Nationale Landschappen

Aangezien de aparte financiële regeling voor nationale landschappen is opgeheven, vond mevrouw Jorritsma de conclusie gewettigd dat geen financiële prioriteit meer bestaat. Moeten de landschappen dan nog wel als zodanig op de beleidskaart worden gehandhaafd en mag dan nog wel van de provinciale besturen absolute instandhouding van de in de gebieden aanwezige waarden en kwaliteiten gevraagd worden (hetgeen een financiële belasting betekent)? Volgens de VVD moet erkend worden, dat het beleid hier heeft gefaald en dat voortaan een normale afweging van meerdere belangen moet plaatsvinden, terwijl bekeken wordt of bij de begroting van Landbouw nog geld kan worden uitgetrokken.

(Voor nadere informatie: A. Jorritsma-Lebbink, tel. 070-614911, tst. 2492.)

Financiën lagere overheden

Nu het kabinet Lubbers-Van Aardenne de laatste begroting van haar eerste regeerperiode heeft ingediend, toetst de VVD de huidige stand van zaken op het gebied van de financiën van de lagere publiekrechtelijke lichamen aan hetgeen de laatste jaren aan beleid op dit punt is gerealiseerd.

In de realisatie Rijk - andere overheden spelen volgens de VVD een aantal problemen een belangrijke rol, welke dan ook door de VVD in de Uitgebreide Commissie Vergadering van 21 oktober aan de orde zijn gesteld;

1. Volume-accres

Elk jaar wordt er aan het Gemeente- en Provinciefonds een bedrag toegevoegd op basis van het volume-accres. Dit jaar is dit accres op 1% vastgesteld. De VVD vindt, dat niet voldoende gemotiveerd is waarom gekozen is voor een 1% accres. Als groeifactor voor de uitkeringsbasis in het verleden werd namelijk uitgegaan van de economische groei, vermenigvuldigd met de zogenaamde macro-economische progressiefactor, die 1,25 bedroeg. Alhoewel de VVD er zich in kan vinden dat deze berekeningswijze niet meer gevolgd wordt, is voor de komende regeerperiode wel van belang dat wanneer nadrukkelijk wordt uitgegaan van normering van de Rijksbegroting, dat daarbij dan Gemeentefonds/Provinciefonds betrokken moeten worden.

2. Evenredigheidsbeginsel

Sprekend over de financiële verhouding Rijk - lagere overheden is het bezuinigingsbeleid van het kabinet een uiterst belangrijke factor. Conform de evenredigheidsnota vindt de VVD, dat de lagere overheden in de totale bezuini-

gingen een bijdrage van 7,5% moeten leveren. Maar dan ook niet meer.

3. Bijstandsproblematiek

De gemeenten zijn verplicht een aandeel van 10% te betalen in de bijstandskosten. Nu is in 1984 na druk vanuit de Kamer een regeling tot stand gekomen welke de stijging van de bijstandskosten voor 2/3 zou vergoeden. Echter, bij de berekening van het Rijk van de stijging van de bijstandskosten brengt het Rijk eerst een proportioneel van het zogenaamde volume-accres in mindering op de stijging van de bijstandskosten. Over dit mindere bedrag aan stijging vindt dan de 2/3 compensatie plaats. De VVD is van mening, dat deze berekeningswijze betwijfeld kan worden.

Los van dit punt acht de VVD-fractie een fundamentele bezinning op het gemeentelijk aandeel in de bijstandskosten - mede in het licht van de komende herziening van het sociale zekerheidsstelsel - van groot belang.

4. Profijtkortingen

Onlangs is een evaluatierapport uitgekomen waarbij naar voren kwam, dat de door het kabinet op basis van de heroverwegingsrapporten aanwezig geachte profijtruimte in werkelijkheid veel geringer is. Op basis van de eerste schattingen werden de profijtkortingen ingezet op 25% van de geschatte mogelijkheden. Nu, na herberekening, is die taakstelling opgelopen tot 44%. De herberekening heeft dus niet geleid tot een herbezinning op de opgelegde taakstelling.

Alhoewel er een aantal manco's zitten in het net uitgekomen evaluatierapport, zet de VVD grote vraagtekens bij het nog verder korten van het Gemeentefonds in 1987 vanwege de profijtkortingen. De profijtkorting moet volgens de VVD geplaatst worden in het evenredigheidsbeleid.

5. Investeringsimpuls

Bij de Algemene, Politieke en Financiële Beschuwingen is van de zijde van de regeringsfracties een extra bijdrage van f 50 miljoen voor investeringen bij grotere gemeenten in 1986 gerealiseerd. De VVD acht deze investeringsinjectie van groot belang. Ten aanzien van de verdeling van deze f 50 miljoen vindt de VVD niet, dat dit geld versleuteld moet worden middels een specifieke uitkering. De VVD denkt aan een verdeling via het Gemeentefonds via de factor woningen en wel vanaf de schijf van 30.000 eenheden. Hierdoor krijgen de grotere gemeenten een extra impuls bij het oplossen van een cumulatie van problemen waarvoor zij zich gesteld zien.

6. Sanering specifieke uitkeringen

Een dertigtal specifieke uitkeringen zijn inmiddels overgeheveld naar de algemene uitkering uit het Gemeentefonds. Echter, tot dusverre is het totaal bedrag wat hiermee gemoeid is nog niet opwindend te noemen. Het begin is er dan wel, maar de VVD is van mening dat de komende regeerperiode zeer harde saneringsnoten gekraakt moeten worden.

7. Stationaire gemeenten

Met stationaire gemeenten worden die gemeenten bedoeld, waar onder andere geen groei in het woningaantal plaats vindt. Vanwege de dynamiek van het Gemeentefonds en het feit, dat er geen sprake meer is van een groei van dat fonds treden er naast de wijzigingseffecten ook herverdeel-effecten tussen gemeenten op. Vooral de stationaire gemeenten worden hiervan de dupe. De VVD vraagt dan ook om speciale aandacht voor deze categorie van gemeenten.

8. Positie van Rotterdam

De financiële positie van Rotterdam vormt een probleem. De VVD vindt, dat bij kabinetsvoorstellen rekening gehouden moet worden met het feit dat het financiële beleid van Rotterdam de laatste jaren geen aanleiding heeft gegeven tot een grootscheepse reddingsoperatie. Tevens stelt de VVD, dat de financiële situatie van de 4 grote gemeenten in zijn totaliteit betrokken moet worden bij eventuele voorstellen.

(Voor nadere informatie: drs. L.M.L.H.A. Hermans, tel. 070-614911, tst. 3110.)

De toekomst van het politiebestedel

Doelstelling van de VVD is te komen tot een doelmatige en effectieve politie, gericht op een goede basispolitiezorg, effectieve bestrijding van criminaliteit en adequate handhaving van de openbare orde.

Bij de beslissing van het Kabinet om in afwijking van het Regeerakkoord af te zien van eensoortige provinciale politie op dit moment zal de VVD zich neerleggen.

Niet omdat de becijfering over de kosten van invoering overtuigend zijn. De betrouwbaarheid van de cijfers is gering.

De VVD is echter niet in staat beter cijfermateriaal op tafel te leggen en deelt het standpunt van het Kabinet, dat in het kader van het algemene, stringente financiële beleid geen grote financiële risico's genomen mogen worden.

Daarbij neemt de VVD het advies van Berenschot over om af te zien van een grootschalige, ingrijpende reorganisatie en te kiezen voor een procesmatige aanpak.

De noodzaak om veranderingen in de organisatie van de Nederlandse politie aan te brengen is nog steeds dringend aanwezig.

Die veranderingen zullen in alle geledingen van de politie moeten plaatsvinden. De voorwaarden daarvoor moeten zowel structureel als in de organisatie zelf gecreëerd worden. Van het politiepersoneel mag en moet de bereidheid gevraagd worden om aan die veranderingen mee te werken. Wel zal duidelijkheid over de richting gegeven moeten worden.

De VVD houdt vast aan het einddoel van één politieorganisatie.

Uitgangspunten daarbij zijn:

- basispolitiezorg zo dicht mogelijk bij de burger;
- beheer op een schaal, die het meest doelmatig is;
- geen dualisme in beheer;
- handhaving dualisme in gezag.

Zij beoordeelt de Kabinetsvoorstellen over de samenwerking op uitvoerend niveau positief, maar heeft kritiek op het ontbreken van voorstellen op het midden- en hogerniveau in de politieorganisatie.

Zij heeft grote waardering voor de constructieve bijdragen, die de politie-vakorganisaties hebben geleverd. Het plan bevat een aantal positieve elementen, die het uitwerken waard zijn (regionale samenwerking, landelijk beheer).

De ombouw van alleen rijkspolitie naar provinciale politie zoals zij voorstellen, biedt echter geen structurele oplossing, zolang er geen overeenstemming over het einddoel is.

Voor een doeltreffende bestrijding van de criminaliteit, zoals door de VVD-ministers Korthals Altes en Rietkerk bepleit in het beleidsplan „Samenleving en Criminaliteit“, dat op 2 september jl. brede steun in de Kamer kreeg, en voor

een doelmatig beheer is regionale samenwerking van groot belang. De voorstellen van het Kabinet op dit terrein zijn een stap in de goede richting.

De VVD pleit wel voor een sterkere sturing daarvan door middel van regelgeving en bekostigingssystematiek.

De voorstellen van het Coördinerend Politieberaad voor een betere geografische indeling van de regio's, districten en arrondissementen en voor de beheersstructuur vormen een bruikbaar uitgangspunt.

De voorgenomen samenvoeging van de districten Rijkspolitie in Limburg moet tegen deze achtergrond in heroverweging worden genomen.

Voor de ontwikkeling naar één politieorganisatie is het van groot belang, dat de deconcentratie bij de rijkspolitie, met name voor een eigen budgetverantwoordelijkheid, met voortvarendheid tot stand wordt gebracht naar analogie van de situatie bij de gemeentepolitie.

De VVD dringt er op aan op korte termijn een overzicht van de te delegeren verantwoordelijkheden en bevoegdheden voorzien van een tijdschema aan de Kamer te overleggen.

Het dualisme in gezag moet worden gehandhaafd. Het dualisme in beheer moet worden opgeheven. Voor de ontwikkeling naar één politieorganisatie is het van essentieel belang, dat het beheer over rijks- en gemeentepolitie in één hand komt en wel op Binnenlandse Zaken. Belangrijke vraag daarbij is over welke bevoegdheden en middelen een Minister van Justitie dient te kunnen beschikken om zijn justitiële verantwoordelijkheid daadwerkelijk te kunnen effectueren. Zeker nu het Kabinet zoveel aandacht aan de criminaliteitsbestrijding geeft.

De VVD wil daarom, voordat besluitvorming hierover plaatsvindt (bijvoorbeeld bij de kabinetsformatie) alle aspecten op een rijtje hebben in de vorm van een notitie en wel vóór 1 maart 1986. Samen met het CDA is hierover een motie ingediend.

De VVD stemt in principe in met het voornemen van het Kabinet om de ondergrens van 25.000 inwoners op 40.000 te brengen voor nieuw op te richten gemeentelijke politiekorpsen.

Het aantal landelijke diensten moet beperkt worden en zoveel mogelijk dienstverlenend werken aan de reguliere politie.

De VVD maakt zich grote zorgen over de toename van het aantal bijzondere opsporingsdiensten en -ambtenaren. Zij verzoekt de regering op korte termijn met een overzicht en een standpunt te komen.

Zij is het eens met de voorgestelde klachtenregeling, waarbij de Nationale Ombudsman slechts een marginaal toetsingsrecht heeft en met het voornemen van het Kabinet het driehoeksoverleg een wettelijke basis te geven. Zij vraagt het Kabinet naar haar visie op de rol van de gemeenteraad daarbij en op het regionaal driehoeksoverleg.

De taken van de Koninklijke Marechaussee, voor zover politieel van aard, dienen limitatief in de politiewet zelf te worden opgenomen.

Nader zal moeten bezien wat de positie van de Koninklijke Marechaussee (KMar) in het driehoeksoverleg zal moeten zijn en of de klachtenregeling ook voor de KMar zal gelden. De in het kader van de heroverwegingen gedane suggesties om de KMar bij de grensbewaking in te krimpen en de douane te versterken, wijst de VVD af. Juist nu het personenverkeer aan de grenzen vrijer wordt, is het belangrijk dat personeel met opsporingsbevoegdheid en de bijbe-

horende opleiding en ervaring zoals de KMar de personencontrole aan de grenzen uitoefent.

De VVD is van oordeel dat de reserve-politie een nuttige, aanvullende taak verricht. Zij houdt vast aan de wens dat in de Politiewet goed te regelen, zoals indertijd ook in de ontwerp-wet was voorzien.

Gezien de goede ervaringen met het inschakelen van externe deskundigen bepleit de VVD deze aanpak ook voor de toekomst. Dit past in het privatiseringsbeleid van het Kabinet.

De conclusie van de VVD is:

- A. Maatregelen met betrekking tot de organisatie van de Nederlandse politie zijn dringend gewenst.
- B. Geen grote, ingrijpende reorganisatie maar procesmatige aanpak.
- C. Het einddoel is één politie-organisatie in Nederland.
- D. Organisatorische maatregelen moeten plaatsvinden op:
 - uitvoerend niveau, met accent op regionale samenwerking;
 - op midden- en hoger niveau binnen de politie;
 - op departementaal niveau.
- E. Politiepersoneel heeft recht op duidelijkheid over de richting van de veranderingen en inspraak op de vormgeving daarvan.
- F. Dit alles is gericht op een efficiënte en effectieve organisatie van de politie.
- G. Met als inzet:
 - adequate handhaving van de openbare orde;
 - daadwerkelijke bestrijding van de criminaliteit;
 - basis politie-zorg dicht bij de burger.

(Voor nadere informatie: H.F. Dijkstal, tel. 070-614911, tst. 2292.)

Begroting ontwikkelings-samenwerking

De prioriteit, die de Regering terecht geeft aan Ontwikkelingssamenwerking blijkt onder meer uit de beschikbare financiële middelen. Terechte prioriteit, omdat in deze wereld nog steeds honderden miljoenen mensen beneden de armoedegrens leven, in diep schrijnende omstandigheden. De VVD-fractie juicht het dan ook toe, dat de Regering in 1986 voor het eerste 1,1% van het herschatte Nationaal inkomen aan ontwikkelingshulp zal besteden. Het is ook goed, dat in samenhang daarmee het probleem van het zogenaamde stuwmeer (de nog niet betaalde oude verplichtingen uit het verleden) is opgelost. Nederland staat nu werkelijk in de voorhoede wat betreft de uitgaven voor ontwikkelings-samenwerking en de VVD-fractie steunt dat van ganse harte.

Het is vooral vanwege de volgende punten dat de VVD-fractie het beleid van Minister Schoo steunt:

- a. De nadruk op het sterker maken van de eigen kracht in ontwikkelingslanden;
- b. De verbetering van de kwaliteit van de ontwikkelingshulp, onder meer door drastische vermindering van het aantal landen waaraan Nederland hulp geeft;
- c. De erkenning van het belang van het vrije marktmechanisme en van een vrije wereldhandel;
- d. De nauwe samenwerking tussen ontwikkelings-samenwerking en het Nederlandse bedrijfsleven.

Concluderend zei woordvoerder Frans Weisglas, dat het liberale ontwikkelingsbeleid van de afgelopen drie jaar heeft geleid tot een werkelijk sociaal ontwikkelingsbeleid, tot daadwerkelijke kwaliteitsverbetering van de hulp, tot nauwere samenwerking met het bedrijfsleven en tot een bijdrage aan een op een zo vrij mogelijke functioneren van de wereldeconomie gericht-structureel ontwikkelingsbeleid.

Ten aanzien van een aantal afzonderlijke onderwerpen zei de VVD-woordvoerder het volgende:

- a. Afrika is een triest verhaal apart, waar een gebrek aan vrijwel alles samengaat met de grootste bevolkingsgroei van de Derde Wereld. Terecht wordt dan ook prioriteit gegeven aan de hulp voor Afrika;
- b. De vluchtelingensituatie in de wereld is zorgwekkend. Het grootste aantal vluchtelingen is afkomstig uit Afghanistan. Frans Weisglas zag onlangs in Pakistan met eigen ogen de afschuwelijke gevolgen van de onderdrukking van Afghanistan door de Sovjetunie, waar al bijna zes jaar grove mensenrechtenschendingen plaatsvinden. Hij vroeg de Minister de hulp voor de Afghaanse vluchtelingen te vergroten en ook humanitaire hulp binnen Afghanistan mogelijk te maken;
- c. De recente gesprekken tussen legerleider Bouterse en de politieke partijen in Suriname geven enige hoop op verbetering van de politieke situatie in dat land. Van hervatting van de Nederlandse hulp kan echter pas sprake zijn wanneer concrete democratiseringsmaatregelen zijn genomen;
- d. De VVD-fractie maakt zich zorgen over de ontwikkelingen in Nicaragua, waar het Sandinistisch bewind steeds meer autoritaire en dictatoriale kenmerken vertoont. De Minister werd verzocht invloed uit te oefenen om deze situatie te verbeteren en vooralsnog terughoudend te zijn bij het aangaan van nieuwe ontwikkelingsactiviteiten in Nicaragua.

Aan het eind van het debat zei de VVD-woordvoerder, dat voor de VVD-fractie het ontwikkelingsbeleid van deze Regering voor voortzetting na mei 1986 in aanmerking komt.

(Voor nadere informatie: drs. F.W. Weisglas, tel. 070-614911, tst. 3112.)

Uit het Europese Parlement

Nieuwe technologieën

De plenaire vergadering van het Europees parlement van 7 t/m 11 oktober 1985 stond in het teken van de nieuwe technologieën.

Er was ondermeer een symposium voorbereid door de Franse liberaal Michel Poniatoski; voorts werden 11 rapporten met betrekking tot dit onderwerp behandeld.

Florus Wijsenbeek onderstreepte in zijn rapport de vooraanstaande rol van nieuwe technologieën op het gebied van vervoer. In de toelichting op zijn rapport wees Wijsenbeek met name op het succes van de T.G.V., de zeer snelle trein die de Franse spoorwegen enkele jaren geleden in gebruik heeft genomen. Hij drong er op aan dat dit vervoerssysteem ook in andere Lid-Staten zou worden ingevoerd. Europeanen moeten samenwerken en dienen, derhalve, bereid te zijn een systeem dat goed functioneert, maar dat in een andere Lid-Staat is uitgewerkt, in eigen land toe te passen.

Duitse socialisten en Italiaanse communisten dienden gezamenlijk amendementen in, waarop in de definitieve versie van het rapport geen plaats meer was voor deze praktische benadering van zaken.

(Voor nadere informatie: drs. F.A. Wijsenbeek, tel. 070-647447.)

Top van Genève

In het urgentie-debat over de voorbereiding in New York van de komende ontmoeting tussen de heren Reagan en Gorbatsjov bracht Jessica Larive met succes naar voren dat het goed zou zijn wanneer, naast de 7 belangrijkste industrielanden, de Gemeenschap in de persoon van de Voorzitter van de Raad, bij dit overleg aanwezig kon zijn. Piet Dankert verklaarde dat de socialisten tegen het voorstel zouden stemmen, omdat het „slordig geformuleerd” zou zijn. Het feit dat socialisten taalkundige problemen schijnbaar belangrijker vinden, dan het al of niet vertegenwoordigd zijn, bij monde van de EG, van kleine landen zoals Nederland bij het overleg in New York, is op zijn minst verwonderlijk te noemen. Jessica Larive vond deze houding inconsistente met de heersende opvatting binnen de PvdA dat Nederland een gewichtige stem heeft in de wereldpolitiek.

(Voor nadere informatie: mevr. mr. J.E.S. Larive, tel. 09-3223747781.)

Ontoelaatbare inmenging particulier initiatief?

De VVD wijst iedere suggestie van de hand als zou de overheid zich ontoelaatbaar mengen in de beleidsvrijheid van het particulier initiatief. Wat de overheid doet, is met dit aangescherpte mandaat duidelijke randvoorwaarden stellen aan het gebruik van f 14 miljoen belastinggeld, opdat het geld daarvoor gebruikt wordt, waarvoor het is bedoeld. Doelmatig, efficiënt en doelgericht.

De overheid mag, nee moet zelfs, randvoorwaarden stellen. Het is aan organisaties, grote en kleine, een keuze te maken: óf men houdt zich aan die randvoorwaarden en kan NCO subsidie krijgen. Of men houdt zich niet aan die randvoorwaarden maar moet dan ook niet desondanks overheidssubsidie willen aanpakken. Daar is niets onredelijks aan. Dat gebeurt bij alle sectoren, die overheidssubsidie ontvangen. Zelfs de NCO, of juist de NCO die voor de volle 100% draait op belastinggeld, is daarop geen uitzondering. Ook al probeert de NCO zich met het aureool van heiligheid (al jaren) aan te meten. Quod non.

(Voor nadere informatie: mevr. E. Terpstra; tel. 070-614911, tst. 2118.)

Rapport Teldersstichting nr. 55

Een dezer dagen werd het nieuwste geschrift van de Prof. Mr. B.M. Teldersstichting (no. 55), getiteld: „Gemeenten tussen Rijk en Markt” gepubliceerd.

In dit geschrift wordt een aantal ingrijpende voorstellen gedaan om de financiële en bestuurlijke autonomie van de gemeenten te vergroten. Decentralisatie vergt sanering van de specifieke uitkeringen, deregulering, vergroting van het eigen belastinggebied van gemeenten, etc. In een tijd van bezuinigingen houdt decentralisatie tevens in, dat gemeenten minder zouden hoeven bezuinigen dan het Rijk.

U kunt dit geschrift gratis verkrijgen door onderstaande bon, ingevuld, te retourneren en in een enveloppe met postzegel voor 4 november a.s. aan

postbus 19027, 2500 CA 's-Gravenhage

(s.v.p. in blokletters invullen)

Naam :

Adres :

Woonplaats :

Postcode :

wil rapport nr. 55 ontvangen.